

Vägledning för statsbidrag till markåtkomst för naturreservat

1. Bakgrund

För att stimulera lokalt naturvårdsarbete har det sedan lång tid funnits möjlighet för Naturvårdsverket att lämna bidrag till kommuners och kommunala stiftelsers kostnader för markförvärv och intrångsersättningar för naturreservatsbildning.

Naturvårdsverkets möjlighet att lämna statsbidrag framgår av regleringsbrevet för verket. Bidragsgivningen har hittills skett utifrån den praxis som vuxit fram. Behovet av ett formaliserat vägledningsdokument har blivit uppenbart, särskilt sedan regeringen beslutat om en satsning på lokal och kommunal naturvård genom ett särskilt program. Programmet regleras genom *Förordning (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt*. Programmet omfattar inte bidrag till markåtkomst för naturreservat.

2. Syfte

Syftet med denna vägledning är att redovisa hur bidrag till kommuners och kommunala stiftelsers markförvärv och intrångsersättningar i naturreservatsärenden skall hanteras. Bidrag till markförvärv och intrångsersättning kallas nedan för *markåtkomstbidrag*.

3. Bidragsmottagare

Markåtkomstbidrag kan utgå till *kommun* eller *kommunal stiftelse*.

4. Kriterier för bidrag

Markåtkomstbidrag kan utgå vid naturreservatsbildning som syftar till att uppfylla ett eller flera miljö kvalitetsmål eller delmål som har koppling till naturvård.

5. Bidragsberättigat belopp

Markåtkomstbidrag kan utgå för:

- köpeskilling

- intrångsersättning, såväl enligt överenskommelse som efter beslut av domstol
- marknadsvärdeminskning som naturreservatsbeslutet kommer att medföra på fastighet som kommunen redan äger

Markåtkomstbidrag vid markförvärv beräknas på den del av köpeskillingen som motsvarar värdeminskningen på förvävsområdet genom naturreservatsbeslutet.

För att få en enhetlig tillämpning av Miljöbalkens ersättningsbestämmelser i naturreservatsärenden svarar Naturvårdsverket för konsultkostnader för värdering och förhandling om kommunen eller stiftelsen anlitar av Naturvårdsverket upphandlade konsulter för verksamheten. Kopia av avrop av konsult skickas till Naturvårdsverket.

6. Bidragsprocent

Bidrag uppgår normalt till högst 50 % av bidragsberättigat belopp.

7. Handläggning av bidragsärende

7.1 Ansökan

Ansökan om markåtkomstbidrag inlämnas till länsstyrelsen.

Ansökan skall innehålla:

- Karta över det område som föreslås till naturreservat.
- Syfte och skäl enligt Miljöbalken till beslutet om naturreservatsbildning.
- Beskrivning av området, sammanfattning av utredningar, inventeringar mm.
Den kortfattade beskrivningen skall ge översiktliga uppgifter om följande faktorer:

Delområden enligt nedanstående funktionsindelning:

1. Trädslag, åldrar, skiktning, grova träd och död ved
2. Topografi och markförhållanden, ståndort, skattad area produktiv skogsmark.
3. Landskapselement och strukturer av särskild betydelse för fauna och flora.
4. Värdefulla vattenmiljöer och våtmarker.
5. Störningsregimer/dynamik av betydelse för befintliga naturvärden
6. Rödlistade arter och annan artinformation
7. Kulturmiljövärden samt värden för friluftsliv

- Funktionsindelning enligt Naturvårdsverkets vägledning, rapport 5295.
- Förslag till föreskrifter för markägare och allmänheten.
- Tidsplan för genomförande av naturreservatsbildningen.
- Uppskattade/alternativt faktiska (avtal mm bifogas) markåtkomstkostnader för vilka bidrag söks.
- Uppskattade/alternativt faktiska (räkningar bifogas) kostnader för värdering och förhandling för vilka bidrag söks.

7.2 Ansökningstidpunkt

Ansökan från kommun skall så långt det är möjligt ske enligt de ansökningstider som gäller för projekt enligt Förordning (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt, men kan även inges vid annan tidpunkt. Ansökan från stiftelse kan inges under hela året.

7.3 Prövning och beslut

Naturvårdsverket beslutar om markåtkomstbidrag.

Länsstyrelsen översänder ärendet till Naturvårdsverket med till- eller avstyrkande av de yrkade bidraget..

Naturvårdsverket beslutar om utbetalning av markåtkomstbidrag efter rekvisition enligt 7.4.

7.4 Utbetalning av bidrag

Naturvårdsverket utbetalar bidraget efter rekvisition från berörd kommun eller stiftelse.

Vid rekvisition av bidraget används bifogad blankett.

Rekvisitionen får ske när köpekontrakt/intrångsersättningsavtal eller dom som vunnit laga kraft föreligger.

REKVISITIONSBLANKETT för MARKÅTKOMSTBIDRAG

Kommun/stiftelse: .....

Adress: .....

Namn på naturvårdsobjektet: .....

Nummer på naturvårdsobjektet: .....

Länsstyrelsens/Naturvårdsverkets medgivande om bidrag:

Datum: .....Diarienummer: .....

Medgivet maximalt bidrag,..... kr:

Kommunen/stiftelsen rekviderar härmed bidragsbelopp på .....kr

Kopia/or på lagakraftvunna köpekontrakt/intrångsersättningsavtal/dom bifogas.

Kommunen/stiftelsen förbinder sig härmed att följa nedanstående standardvillkor som är förenade med bidraget:

- 1. Området skall skyddas som naturreservat med föreskrifter som tryggar det syfte och skäl enligt Miljöbalken som är grunden för statsbidraget.*
- 2. Om naturreservatet senare upphävs eller föreskrifterna ändras t ex så att skogsbruk tillåts i strid mot vad som gällde vid reservatsbildningen, skall bidraget återbetalas i sin helhet.*
- 3. Vid återbetalning enligt punkt 2 skall bidragsbeloppet räknas upp med konsumentpris- index*
- 4. Förvaltningen av naturreservatet skall bekostas av kommunen. (Gäller ej stiftelse)*

Bidraget insätts på kommunens/stiftelsens postgirokontonummer:.....

med angivande av..... på

utbetalningshandlingen.

För..... kommun/stiftelse

Ort..... Datum.....

.....

.....